

Kamus Bahasa Manumbai

Bahasa Manumbai
Bahasa Indonesia
English
Français

Dunia manusia - Men's world - Le monde des hommes

(=bahasa asli - original language - dialecte original)

abela	teman	friend	ami
abi	cucu	grand-children	petits-enfants
ai	beras	rice	riz
am / jin	bapak / ibu	father/mother	père / mère
au	api	fire	feu
balai	kotor	dirty	sale
boiga	bintang	star	étoile
boka	sampan	pirogue	pirogue
damar	lampu	(oil) lamp	lampe (à huile)
dian	tempat	place	lieu, endroit
diani	berat	heavy	lourd
duku	bodoх	stupid	bête, stupide
eb	kaki	foot	pied
engin	angin	wind	vent
eran	synar matahari	sunlight	rayon de soleil
gadal	panci	pan	casserole
galai (lebu)	rumah	house	maison
galesi	anak laki-laki	young man	jeune garçon
gasira	neneх	grand-mother	grand-mère
gayar	air (tawar)	water (fresh)	eau (douce)
geia	mangga	manggo	mangue
gian	hujan	rain	pluie
govi	bunga	flower	fleur
gul	kepala	head	tête
guli	kepala	head	tête
guria	pulau	island	île
gutan	kebun	garden (to be cultivated)	jardin (à cultiver)
ja	oom	uncle	oncle
jalamatei (jalameia)	pantai	beach	plage
jula, julo	mabuk	drunk	ivre
jur	hidung	nose	nez
jurjur	sendok	spoon	cuillère
kabugaka	pelangi	rainbow	arc-en-ciel
kada	celana	pants	pantalon
kai	kayu	wood	bois
kai	pohon	tree	arbre
kaigadan	papaya	papaya	papaye
kak / gal	kakak / adik	brother-sister older/younger	frère-sœur ainé(e)/cadet(te)
kal	kulit	skin	peau
keinasi	nenas	pinapple	ananas
keinasi	nenas	pineapple	ananas
kodar	gadis (yg sudah kawin)	girl (already married)	fille (déjà mariée)
kula	pasir	sand	sable
labun	baju	shirt	chemise
langi (volangi)	bau (bau anjin)	smell (dog's smell)	odeur (odeur de chien)
lara	matahari	sun	soleil
lesi	mas	young man	jeune homme
lesibu	laki-laki	man, guy	homme, garçon
lim	tangan	hand	main
lov-lovi	bendera	flag	drapeau
madamar / trangan	utara / selatan	north / south	nord / sud
madel	ombak	wave	vague
majuari	ipar	brother/sister in law	beau-frère/belle sœur
mangar	langit	sky	ciel
mar	sungai, kali	river,stream	rivière, ruisseau
marani (marangani)	ringan	light	léger
marua			
mera	hari,siang	day	jour
muku	pisang	banana	banane
naraku	tahun	year	année
ngajawar	sere	citronella	citronnelle
ngajela	buah raja	cycas	cycas
ngaran	nama	name	nom

nin	gigi	tooth	dent
nur	kelapa	coconut	noix de coco
omom	besi	iron	fer
onei	sangat bodoh sekali	very stupid	très bête
rar	gadis (yg belum kawin)	girl (not yet married)	fille (pas encore mariée)
rauni	daun	leaf	feuille
reia	hutan	forest	forêt
ribir	busur	arrow	flèche
ringei	kurus	thin	maigre
sebola	kain	textile	tissu
seli	gunung	mountain	montagne
seriba	pisau	knife	couteau
sol	telaga	pond	étang
tabul (diersanga,dierau)	daging (goreng, bakar)	meat (fried, grilled)	viande (sautéée, grillée)
tai	laut, air asing	sea, salt water	mer, eau salée
tairei	pantai	beach	plage
takar	telinga	hear	oreille
tamala	terima kasih	thank you	merci
tamata	manusia, orang	human being, man	humain, homme
tantanyan	cincin	ring	bague, anneau
tel	tali	rope	corde
tete	pak	a man	un homme
tever	pak yang sudah tua	old man	vieil homme
tevingir	piring	plate	assiette
tobe	capek	tired	fatigué
tokur	botak	bald	chauve
tov-tovu	colo-colo		
tukurtan	jerat/tukel	snare	piège au collet
tuli	bukit	hill	colline
turku	parang	machete	machette
ulur	kawat	wire	fil de fer
vaian	pacar	boy/girlfriend	ami, amie
vara / timur	barat / timur	west / east	ouest / est
vatu	batu	stone	pierre
vava	tanah	ground	sol
vavai	mulut	mouth	bouche
vavana	pendek, rendah	short	court, bas
venua	kampung	village	village
vera	dayung	paddle	pagaie
vesa	sendok kuah	soup spoon	cuillère à bouillon
vir	panah	bow	arc
vulan	bulan	moon, month	lune, mois

Binatang ² - Animals - Animaux			
al	komodo	monitor lizard	varan
alkei	kakatua rajah	palm cockatoo	cacatoès noir
anan	ikan pelangi	rainbowfish	poisson arc-en-ciel
ayer	pelanduk	kangaroo	kangourou
bal-bala=eia mangar	ular bisa	poisonous snake	serpent venimeux
derua	tupai (marsupial)	marsupial rat	rat marsupial
em	siput	snail	escargot
eya	ular	snake	serpent
gaibora	katak (yg dimakan)	big frog (edible)	grenouille (mangeable)
gaingau	katak	frog	grenouille
gaingobal	belalang	grasshoper	sauterelle
gaintau	kakatua biru	eclectus parrot	grand ecléctus
gal-gala	burung kuning	yellow bird	oiseau jaune
gangal	kusu	couscous	couscous
garkodu	burung rajah	kingfisher	martin-pêcheur
garlavu	burung walet	swiflet	hirondelle
garliajinei	burung walet	swiflet (edible nest)	hirondelle (nid consommé)
gasi	kepiting	crab	crabe
gasilau	kepiting besar	big crab	gros crabe
geaimuku	burung kuning	yellow bird	oiseau jaune
gobi-gobi	cenderawasih	king bird of paradise	paradisier roi
gol	burung hitam mata merah	black bird with red eyes	oiseau noir aux yeux rouges
gora	ikan	fish	poisson
gurbelaku	udang	shrimp	crevette
guri	kakatua putih	sulfur crested cockatoo	cacatoès à huppe jaune
jaran beinawar	nuri warna-warni	parrot	perroquet
jaran gol	nuri	parrot	perroquet
jubera	cenderawasih	manucode	manucode
juei	nuri kecil	parrot	perroquet
kagaran	babi tanah	ground marsupial	marsupial fouisseur
kagar-kagar	burung kecil	pitta	pitta
kakadar	burung rajah besar	big kingfisher	gros martin-pêcheur
kamur	maleo	megapode	mégapode
karbaial	semut merah	weaver ant	fourmis tisseuses
karo	burung rajah	kingfisher	martin-pêcheur
kelir eran	nuri hijau	parrot	perroquet
ketiar	burung hitam, ekor panjang	black bird, longtail	oiseau noir à longue queue
kir-kir	nuri paling kecil	parrot	perroquet
kloba	penyu, kura-kura	turtle, tortoise	tortue (mer et terrestre)
ko-komari	kupu-kupu	butterfly	papillon
komal	katak yang kecil	tree frog	petite rainette
kubela	pombo	pigeon	pigeon
kudari	kasuari	cassowary	casoar
lala	laba-laba	spider	araignée
lalir	lalat	fly	mouche
lang-langar	capung	dragonfly	libellule
leng-lengarlei	gecko rumah	house gecko	gecko de maison
leng-lengoba	gecko hutan	forest gecko	gecko de forêt
man	burung	bird	oiseau
mankai	cicak	skink	scinque
nati (toluri)	telur	egg	œuf
nisi	kelelawar	bat	chauve-souris
ormur	semut hitam	black ant	fourmis noires
sika	kucing	cat	chat
sima	ikan	fish	poisson
solal (jangul)	maleo	megapode	mégapode
tor	ayam	chicken	poulet
tubera	merpati	pigeon	pigeon
tuna	ikan panjang		
vanen	cenderawasih	greater bird-of-paradise	grand paradisier
vavu	babi	wild pig, pig	sanglier, porc
vo	anjin	dog	chien
vugaya	buaya	crocodile	crocodile

Kata ² lain - Other words - Autres mots			
-(i)ku	sekali	very	très
adjevi	kemarin	yesterday	hier
akrei	apa	what	quoi
anei	di sana (untuk yg bernyawa)	there (for persons, animals)	là, là-bas (hommes, animaux)
arei	di sana (untuk benda)	there (for things)	là, là-bas (choses)
bori	hitam	black	noir
butan (balai butan)	semua (semua kotor)	all, everything (...is dirty)	tout, tous (tout est sâle)
dabana	dari	from	de, depuis, d'où
dati naba	ke mana	to	à
delei/ereai	putih	white	blanc
digaruha	dulu (masah lampau)	before (past)	avant (passé)
enaku	kalau	if, when	si, quand
everi	baik / bagus	good / fine	bien / bon
everi / everiku	indah / luarbiasa	nice / extraordinary	beau / magnifique
gar	hari	day	jour
garlasi	tulat	the day after tomorrow	surlendemain
gatarai	sedikit	a few	peu
ivana	siapa	who	qui
jau	sudah / jarak, lama	already/long (distance, time)	déjà / long (distance, temps)
jinei / siai	besar / kecil	big / small	grand / petit
joba	baik	fine	bien (état)
ke (=> ?)	kata tanya	word to ask	mot pour demander
kena (gataraikena)	saja (sedikit saja)	only (only a little bit)	seulement (un peu seulement)
kenaka	kemudian	next, after	ensuite
keto	jelek	bad	mauvais
jaketoiku	"sudah sangat jelek"	very bad	très mauvais
koi	merah	red	rouge
laka	dan	and	et
marvunvun	saja	only	seulement
mom	silahkan	please	svp
muna	nanti	after	après
na	di	in	à, dans
naion / naire	ini / itu	this / that	ceci / cela
nangaba	bagaimana / mengapa	how (are you) / why	comment (allez-vous)/ pourquoi
nangarei	jangan	don't	ne...pas
nangatur	belum / sebelum	not yet / before	pas encore / avant
nanya	tadi	before	avant (juste avant)
narnar	besok	tomorrow	demain
nerei	sana	there	là, là-bas
ningola	mungkin	maybe	peut-être
non	sini	here	ici
omera	besok lusa	after tomorrow	après-demain
ra / raiku	banyak / banyak sekali	a lot / more than a lot	beaucoup/extrêmement beaucoup
raiba (veli raiba)	berapa (harga berapa)	how much/many (how much's it)	combien (combien cela coûte)
ralami	enak	delicious	délicieux
reni	dekat	close	proche
senei	sebentar	later; a while	plus tard; un instant
tenin	betul	right	juste
tieni (vatutieni)	bawah (di bawah batu)	under (under a stone)	sous (sous une pierre)
tu	lagi	again	encore
tua	juga	too	aussi
tura	sama	same	semblable
turtu	masih	still	encore
veda (kumuli veda)	dulu (aku pulang dulu)	at first; former	d'abord, ancien
vui	tidak ada	there is not	il n'y a pas
vuta (vuta korleka)	tidak (tidak tahu)	no, not (I don't know)	non,ne ps (je ne sais ps)
vutokia	tidak apa-apa	it's nothing	ce n'est rien
ye?	kan?	isn't it?	n'est-ce pas?

Angka - Numbers - Chiffres			
omai	0		
etu	1		
rua	2		
lasi	3		
ka	4		
lima	5		
dubu	6		
dubem	7		
karua	8		
tera	9		
urvavaia	10		
urvavaiama-	11-19	urvavaiamaetu urvavaiamarua	11 12
			dll
urvava-(ma)-	20-39	urvavarua urvavaruamaetu urvavaruamarua urvavalasi urvavalasimalasi	20 21 22 30 33
			dll
ur-(ma)-	40-99	urka urkamaka urkamatera urkaruamadubem	40 44 49 87
			dll
ratia(ma-...)	100-199	ratia ratiamaeetu ratiamaurvavalasimadubu	100 101 137
			dll
ratu-(ma-...)	200-999	raturua ratukamaurvavaiama lasi ratuteramaurteramatera	200 413 999
			dll
rivunia(ma-...)	1000-1999	rivunia rivuniamaurvavalasimaetu rivuniamaratulimamaurvavarua maka	1000 1031 1524
			dll
rivun-(ma-...)	2000-9999	rivunlasi rivunkamaurkaruamalima rivundubumaratiamaurdubemmatera	3000 4085 6179
			dll
		rivunratia	100000
salaku-(ma-...)	juta - million	salakuia salakurua	1 juta 2 juta
			dll
		salakulasimarivunratukamaratia	3 juta 400'000'100

Kata² ganti - Pronouns - Pronoms

aku	saya, aku	I	je
kan	kamu, Anda	you	tu/vous
nai	dia	he/she/it	il/elle
sita / kama	kita / kami	we	nous
ira	mereka (orang ² kelihatan)	they (people present)	ils (personnes présentes)
gade	mereka (orang ² tidak kelihatan)	they (people absent)	ils (personnes absentes)

Barang² - Things - Choses

kanang labun	baju saya	my shirt	(mon)/ma/mes chemise(s)
kanam	kamu	your shirt	(ton)/ta/tes chemise(s)
kanai	dia	his/her shirt	(son)/sa/ses chemise(s)
sita	kita	our shirt (incl)	notre/nos chemise(s) (incl)
kama	kami	our shirt (excl)	notre/nos chemise(s) (excl)
karda	mereka	their shirt	leur/leurs chemise(s)

Badan, orang² - Body, people - Corps, personnes

gul	kepala - head - tête	gulung	kepalaku-my head-ma tête
jur	hidung - nose - nez	gulum	kepalamu-your head-ta tête
		guli	...
		guluda	
		guluma	
		gulidi	
nin	gigi - tooth - dent	nining	gigiku - my tooth - ma dent
ja	oom - uncle - oncle	ninim	gigimu - your tooth - ta dent
gal	adik - brother/sister (younger) - frère/sœur (+jeune)	nini	...
		ninida	
		ninima	
		ninidi	
eb	kaki - foot - pied	ebang	kakiku - my foot - mon pied
lim	tangan - hand - main	ebam	kakimu -your foot -ton pied
takar	telinga - hear - oreille	ebei	...
am	bapak - father - père	ebada	
jin	ibu - mother - mère	ebama	
kak	kakak - brother/sister (older) - frère/sœur (+âgé)	ebeidi	
mata	mata - eyes - œil	matang	mataku-my eyes-mes yeux
takara	teling - hear - oreille	matam	matamu-your eyes-tes yeux
vava	mulut - mouth - bouche	matai	...
		matada	
		matama, mataidi	
gorbalai	lapar - hungry - affamé	gorbalai ng	saya lapar-I'm hungry-j'ai faim
raia	keniang - full - rassasié	gorbalai ka	...
		gorbalai na	
		gorbalai di	
		gorbalai da	
tobe	capek	tired	fatigué
tobeing	saya capek	I am tired	Je suis fatigué
kan tobein ke?	Anda capek?	Are you tired?	Es-tu/êtes-vous faitgué?
tobeina	capek (untuk orang lain)	he/she is tired	il/elle est fatigué
-(i)ku	sekali	very	très
sie ⁱ ngku	kecil sekali (saya)	very small (I)	très petit (je)
sie ⁱ kiku	(kamu)	(you)	(tu)
sie ⁱ naiku	(dia)	(he /she/it)	(il/elle)
sie ⁱ daiku	(kita)	(we (incl.))	(nous (inclusif))
korloing	(saya) telanjang	(I am) nude	(je suis) nu
morloika
ierloina			

Kata² kerja - Verbs - Verbes

Grup "Ku"	ku, m, i, ta, ma, da			
mina	tinggal	to stay	habiter, rester	aku kumina
bana	pergi	to go	aller	kan mina
bebar	takut	to be afraid	avoir peur	nai imina
bebar	takut	to be frightened	avoir peur	sita tamina
buar	guling (rokok)	to roll	rouler une cigarette	kama mamina
dar	pukul	to beat	taper (qqn)	ira/gade damina
gang	jual	to sell	vendre	
gara	lahir	to be born	naître	
jamur	jalan	to walk	marcher	
ka ⁽¹⁾	makan	to eat	manger	
koli	beli	to buy	acheter	
la	lari	to run	courir	
lari	menari	to dance	danser	
lavi (aku kulavika)	sayang, cinta (aku	to like, to love	aimer	
ma	datang / kembali	to come, to arrive	venir, arriver	
menam ⁽²⁾	makan	to eat	manger	
muli	pulang / kembali	to come back	rentrer, retourner	
nai	masak	to cook	cuisiner	
nanga	mencuri	to steal	voler	
niu	terbang	to fly	voler	
rir	pindahkan	to move sth	déplacer qqch	
sanga	goreng (sesuatu)	to fry, to cook	frire, faire revenir	
talar	duduk	to sit down	s'asseoir, être assis	
tani	menangis	to cry	pleurer	
tulis	menulis	to write	écrire	
tura	ikut	to follow	suivre	
van	jatuh	to fall	tomber	
vera	mendayung	to paddle	pagayer	
vuna	bunuh	to kill	tuér	

⁽¹⁾untuk menceritakan (masa dulu) atau memperkirakan (masa depan) - to talk about the past or the future (what has been eaten/will be eaten) - pour parler du passé ou du futur (ce qui a été mangé/sera mangé)

⁽²⁾hanya untuk aksi makan - action of eating - action de manger

Grup "K"	k, m, i, t, m, d			
en	minum / panah	to drink / to shoot (bow)	boire / tirer à l'arc	aku ken
au	bakar (sesuatu)	to burn	brûler, griller	kan men
ekei	naik	to climb, to go up	grimper, monter	nai ien
eni	tidur	to sleep	dormir	sita ten
erei	lihat, memandang	to see	voir	kama men
ewar	potong	to cut	couper	ira/gade den
ilar	cari	to look for	chercher	
okadewar	menakutkan	to frighten	effrayer	
ol	ambil	to take	prendre	
olu	turun	to go down	descendre	
ui	masuk	to enter	entrer	

Grup "Kor"	kor, mor, ier, tar, mar, dar			
te	kawin	to be married	être marié	aku korte
ara	sakit	to be sick	être malade	kan morte
boi	berhenti	to stop	arrêter	nai ierete
gal	berteriak	to shout	crier	sita tarte
jabun	berkeringat	to sweat	transpirer	kama marte
jesa	pindah	to move	bouger, se déplacer	ira/gade darte
jivar	bicara	to speak	parler	
leka	tahu	to know	savoir	
nau	belajar	to learn	apprendre	
ngana	tunggu	to wait	attendre	
siraga	ingat (bisa lupa)	to remind	se rappeler	
tom	bertemu, ketemu	to meet	rencontrer, tomber sur	
tulis	tulis	to write	écrire	
turi	mandi	to have a bath	se baigner, se laver	

Grup "Kom": kom, mom, iem, tam, mam, dam

evar	cinta	to love	aimer	aku komevar
(aku komevarka)	aku mencintaimu	I love you	je t'aime	kan momevar
takali	lupa	to forget	oublier	nai iemever
iminatakarng	ingat (tak akan lupa)	to remind	se rappeler	sita tamevar
e	buat	to make	faire	kama mamevar
				ira/gade damevar

Kata² kerja khusus - Special verbs - Verbes spéciaux

gara/lear	mau, ingin	to want, would like	vouloir	
aku gara kumina	aku ingin tinggal	I want to stay	Je veux rester	
nah	akan	marks the future	marque le futur	
aku nah kuka	aku akan makan	I'll eat	Je mangerai	
eri	hidup	to live	vivre	aku ering
				kan erika
				nai erina
				sita erida
				kama erikama
				ira/gade eridi
leri	istirahat	to have a rest	se reposer	aku kolereng
				kan molerika
				nai inalerina
				sita talerida ,
				kama malerikama
				ira/gade daleridi
Kan ngaranka ivana?	Siapa namamu?	what's your name	quel est votre nom	
Aku ngarang...	Nama saya	my name is	je m'appelle	
kan ngaran	
nai ngarani				
sita ngaranda				
kama ngarama				
ira/gade ngaradi				